16.05.2024 г. / 06:25:41

Вяра

Свети Иоан Златоуст срещу гнева

Ако претърпите обида от някого, не се гневете вечно, дори не се гневете временно. Апостолът не ни позволява да продължаваме да се гневим повече от един ден. „Слънцето да ви не залязва гневни”, казва той, *(Еф. 4:26)*. И с право: трябва да се желае нищо неприятно да не се случи дори и за толкова кратко време. И ако нощта ни застигне в гняв, тогава работата ще бъде още по-лоша за нас, защото от един спомен за случилото се ще се възроди в нас огромен огън и ние ще продължаваме да мислим зло за голяма наша скръб. Ето защо, преди нощта да дойде за наша гибел и да разпалим най-силния огън в себе си, Апостолът ни предупреждава и заповядва да отблъскваме опасността.
Страстта на гнева е по-силна от всеки пламък; Ето защо е необходимо да се потуши силата на огъня с голяма бързина и да не се позволи той да се разпали. Гнева може да бъде причина за много злини. Той събаря цели къщи, разкъсва дългогодишно съдружие и произвежда най-разочароващите случаи за кратко време. „Самото движение на гнева”, се казва, „е падение за човека” *(Сир.1:22)*.
Несправедлив гняв не може да бъде оправдан, защото самото движение на гнева е падение за човека. Така че нека не оставяме този звяр необуздан, но нека му хвърлим здрава юзда - страха от бъдещия съд.

Ако приятел ви обиди или някой от вашите ближни ви

разстрои, тогава помислете за греховете си срещу Бога и че с кротостта към обиждащите ще умилостивите този бъдещ съд,- казано е: „прощавайте, и простени ще бъдете;” (Лука 6:37), - и гневът веднага ще избяга от вас. При това обърнете внимание как сте се чувствали когато раздразнен от някого, сте се въздържали и когато сте били увлечени от страстта; Сравнете и двата случая и ще получите от това значително изправление.

Кажи ми: кога се чувстваш добре когато си бил победен от гнева, или когато си го победил?

Не се ли самообвиняваме и срамуваме най-много, когато сме били увлечени от гнева, дори и никой да не ни е изобличил? Не стигаме ли до покаяние после?

А когато преодолеем гнева, не триумфираме и не се хвалим като победители тогава?

Победата над гнева не се състои в това да отмъстиш с обида за обидите (това не е победа, а пълно поражение), а в това да понасяш с кротост обидите и упреците. Не да правиш зло, а да го претърпиш е истинското предимство.

Затова не си казвайте в гняв: "Така ще му се изправя, така че ще го нападна". Не се съпротивлявайте на онези, които ви убеждават да укротите гнева си, не си казвайте: "Няма да търпя еди-кой си да ми се присмива". Той едва ли ще ви се присмее, освен ако вие самите не му дадете повод. Само безумните отмъщават и се присмиват без причина. Вие не търсете слава сред безумните, а сред разумните.

Обърнете се веднага към Бог, въздържайте се заради Него и Той ще ви похвали. Този, който е прославен от Него, не трябва да търси почит от хората. Човешката чест често зависи и е свързана с неприязън и вражда между хората и във всеки случай не носи никаква полза. Напротив, Божият съд е чужд на такова настроение и носи голяма полза на прославения от Бога. И така, към тази слава ще се стремим.

Ако искате да разберете какво голямо зло е гневът, то

приближете се до хора, които се карат. Това безобразие, което ще видите, никога няма да го усетите в себе си, когато вие самите се гневите, защото тогава ума ви е помрачен и нормалното усещане и самосъзнание се губи, както у пияните хора. Поставете себе си на мястото на разгневения и ще разберете пагубната страст, защото в този момент ума ви няма да е повреден от нея. И така, погледнете заобикалящата тълпа и как се открояват сред нея хората, бушуващи от раздразнение, като че са бесновати.
Когато яростта, разпалена в гърдите, се надигне, тогава устата лъха огън, очите излъчват искри, цялото лице се изчервява и надува, ръцете махат безразборно, краката смешно подскачат.
Разгневените не се отличават от лудите, защото действат без нормално съзнание. Дори не се отличават от диви магарета, когато те се борят, ритат и хапят.
Разгневения човек наистина е безобразен.
Когато след това толкова смешно зрелище, разгневените дойдат на себе си, те ще изпитат още по-голяма скръб и страх, като си представят кой е присъствал на тяхната кавга. Започват да си спомнят дали приятелите им са били зрители, или там е имало и врагове и противници. Започват да си мислят, че първите ще ги укоряват и ще увеличат срама им, а вторите ще се радват на тяхната излагация и публично посрамване. А ако се е случило на наранят опонента, започват силно да се притесняват това да не доведе до тежки последици и съд. Тогава вече започват да си казват: "Защо ми трябваше да се гневя. Какво бяха тези емоции и скандали?". После започват да проклинат обстоятелствата, довели до скандала. А най-глупавите започват да обвиняват съдбата, лошия ден и час, демоните и т.н. Но няма зъл ден и час, а **те сами са привлекли демоните и всяко зло върху себе си**.
Но сърцето, ще каже някой, е възмутено и измъчено от

обидите. Знам и това. Ето защо възхвалявам тези, които опитомиха този ужасен звяр (гнева). Ако желаем, можем да отразим тази страст от себе си.

Защо не сме подвластни на тази страст,
когато властимащите ни укоряват? Дали защото (в случая) в нас се заражда страх, еквивалентен на тази страст, който ни връхлита и не позволява дори да се зароди гняв в нас? Защо робите, получавайки хиляди укори от нас, търпят всичко това мълчаливо? Дали защото са им наложени същите вериги? **Така че и ти помисли за страха от Бога и приеми, че тогава сам Бог те унижава, като те изпитва и ти заповяда да мълчиш, и ти кротко ще изтърпиш всичко.** Кажете на този, който ви напада: "какво да ти направя? "някой друг удържа ръката и езика ми". И тази мисъл ще мотивира и вас, и него към благоразумие. Понякога заради хората търпим дори непоносими обиди, а няма ли да претърпим заради Самия Бог? И така, нека кажем на душата си: "Бог ни унижава сега, Бог е Този, който ни удържа ръцете;" Нека не бъдем дръзки и да не се окаже, че почитаме хората повече от Бога. Бог ни заповяда не само да търпим, когато ни удрят, но и да сме готови да понесем нещо още по-лошо. Но ние, се съпротивляваме с такова усилие, че не само не сме готови да страдаме, но и се опитваме да отмъстим за себе си, а често дори първи вдигаме неправедни ръце; Смятаме се за унижени, ако не отвърнем на злото. Странно е, че точно когато отвръщаме и надделяваме в злото се смятаме за победители, а всъщност търпим крайно поражение. Докато сме повалени и получаваме безброй удари от дявола, ние мислим, че го побеждаваме.

Трябва да знаем, че победа ще спечелим, когато претърпим. Да пострадаш означава да бъдеш увенчан от Бога.

Ако искаме да бъдем прославени от Бога, ние няма да спазваме обичаите на светските подвизи, а дадения от Бога

закон за духовните подвизи;
Нека понасяме всичко с търпение. По този начин ще победим онези, които спорят с нас, и ще получим всичко, което е на този свят, а също обещаните блага на Небесното Царство, чрез благодатта и човеколюбието на нашия Господ Исус Христос, чрез Когото и с Когото и Отца със Светия Дух да бъде слава, сила, чест сега и винаги,
и во веки веков. Амин.
Източник:

„Беседи върху Евангелие от Иоан Богослов – Беседа 4” Свети Иоан Златоуст

---

buditeli.info © 2017